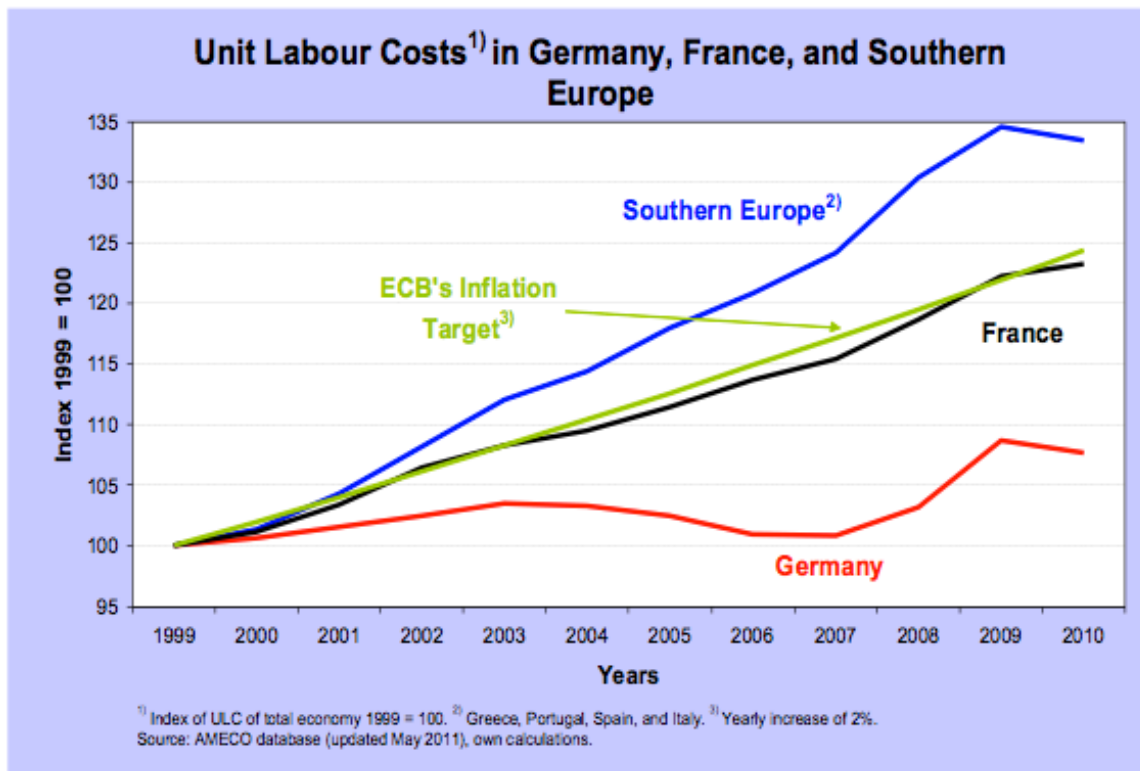

Η πραγματικότητα πίσω από την «επαναδιαπραγμάτευση»

Στην δεκαετία του 90, όταν σχεδιαζόταν η ευρωζώνη, οι βασικές χώρες που θα συνιστούσαν την νομισματική ένωση συμφώνησαν σε κάτι πολύ απλό: πρώτον, να θέσουν όρια στα ελλείμματα και στο δημόσιο χρέος τους (η γνωστή Συνθήκη του Μάαστριχτ) και, δεύτερον, να στοχεύσουν σε έναν πληθωρισμό της τάξης του 2%. *Κοινό νόμισμα, κοινά επιτόκια, κοινά ποσοστά ελλείμματος και χρέους, κοινό πληθωρισμό.* Αυτές ήταν οι δεσμεύσεις των χωρών-μελών της Ευρωζώνης κατά την είσοδό τους. Επρόκειτο βέβαια για δεσμεύσεις που μόνο σε περίοδο άνθησης μπορούσαν να κρατήσουν. Με το που θα έκανε την εμφάνισή της μια οποιαδήποτε κρίση, οι δεσμεύσεις αυτές δεν είχαν καμία ελπίδα να τηρηθούν.

Είναι γνωστό ότι η πρώτη χώρα που παρέβη το συμφωνημένο όριο του ελλείμματος ήταν η Γερμανία (σε μεγάλο βαθμό λόγω του κόστους της ενοποίησης – κάτι που οι υπόλοιποι ευρωπαίοι αναγνώρισαν ως εθνική υπόθεση της Γερμανίας). Αυτό που δεν είναι ευρέως γνωστό είναι ότι η ίδια χώρα παραβίασε ακόμα πιο βάνουσα το από κοινού συμφωνημένο επίπεδο πληθωρισμού (2%). Το διπλανό διάγραμμα καταδεικνύει αυτή την παραβίαση: Δείτε πως ο πληθωρισμός της Γερμανίας υπολείπεται συστηματικά του στόχου του 2% κατά την διάρκεια της ζωής του ευρώ. Πράγματι, μόνο η Γαλλία κατάφερε να τηρήσει την υπόσχεσή της να στοχεύει συνεχώς αυτό το 2%.

Τι συνέβη; Απλά, η Γερμανία, μετά την μίνι ύφεση του 2001 (τότε που έσκασε η φούσκα της λεγόμενης «Νέας Οικονομίας» παγκοσμίως), αποφάσισε να

χρησιμοποιήσει την ύφεση εκείνη για να μειώσει τις τιμές των γερμανικών προϊόντων και να κερδίσει πόντους «ανταγωνιστικότητας» σε σχέση με την υπόλοιπη ευρωζώνη. Όπερ και επέτυχε. Όμως, κι αυτό έχει σημασία, η απόφαση αυτή της Γερμανίας ανάγκασε την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) να μειώσει πολύ τα επιτόκια όλης της Ευρωζώνης. Γιατί;

Θυμηθείτε τον στόχο ενός μέσου ευρωζωνικού πληθωρισμού της τάξης του 2%, τον οποίο η ΕΚΤ ήταν υποχρεωμένη, δια νόμου, να στοχεύει. Όταν η άλλη μεγάλη οικονομία της Ευρωζώνης, η Γαλλία, είχε πληθωρισμό 2%, την ώρα που η Γερμανία είχε συστηματικά πολύ χαμηλότερο πληθωρισμό (βλ. διάγραμμα), η ΕΚΤ αναγκάστηκε εκ των πραγμάτων να κρατά τα επιτόκια ιδιαίτερα χαμηλά για να ανεβάσει τον μέσο πληθωρισμό της Ευρωζώνης στο 2% - όπως όφειλε. Αυτό όμως δημιούργησε κύματα κεφαλαιακών εισροών προς την Νότια Ευρώπη καθώς τα κεφάλαια των γερμανικών τραπεζών έρρεαν στα ακίνητα της Ισπανίας και της Ιρλανδίας, και βεβαίως στο ελληνικό δημόσιο, φάχνοντας απεγνωσμένα για λίγο «τσιμπημένα» επιτόκια. Πράγματι, αυτές οι εισροές αρκούσαν για να κρατιέται ο πληθωρισμός στην Ν. Ευρώπη πολύ πάνω από το 2% (βλ. διάγραμμα) έτσι ώστε ο μέσος ευρωζωνικός πληθωρισμός να κυμαίνεται, όπως είχε συμφωνηθεί, στο 2%!

Προφανώς, λοιπόν, η απόφαση της Γερμανικής κυβέρνησης να αθετήσει την δέσμευσή της σε έναν κοινό πληθωρισμό, οδήγησε χώρες όπως η Ελλάδα να έχουν πολύ μεγαλύτερο πληθωρισμό από της Γερμανίας, και του συμφωνημένου 2%, με αποτέλεσμα την μείωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων. Κι όταν μετά την κατάρρευση του διεθνούς τραπεζικού συστήματος το 2008 τα γερμανικά κεφάλαια εξαφανίστηκαν από την ευρωπαϊκή περιφέρεια, και χώρες όπως η δική μας κατέρρευσαν υπό το βάρος της έλλειψης ρευστότητας και υψηλότατων επιτοκίων δανεισμού, τότε οι εκπρόσωποι της ίδιας χώρας που προκάλεσε αυτή την καταστροφή δακτυλοδείχνουν τις χώρες μας ως τους φταίχτες που δεν κράτησαν τις υποσχέσεις που έδωσαν εισερχόμενες στην Ευρωζώνη και που δεν κατάφεραν να διατηρήσουν την... ανταγωνιστικότητά τους. Πρώτα εξώθησαν τον πληθωρισμό του Νότου στα ύψη και μετά, τώρα που κατέρρευσαν οι πυραμίδες που έχτιζαν στην άμμο οι τράπεζές τους, κατηγορούν τον Νότο για υψηλό πληθωρισμό. Με αυτούς τους εταίρους καλείται σήμερα μια κυβέρνηση που έχει εκλεγεί στην βάση της υπόσχεσης της μη ρήξης μαζί τους να «επαναδιαπραγματευτεί» τους όρους των δανείων μας από εκείνους.